fidem & testimonium Sigillum nostrum praesentibus est subappensum.
Actum & Datum Warssoniae Feria tertia post festum Visitationis Beatae Mariae Virginis proxima. Anno Domini 1576, alias Millesimo quingentesimo Septuagesimo Sexto. Regni vero nostri Anno Primo.
Petrus Domini Wolski Regni Poloniae Cancellarius.
Ex originali descriptum & cum eodem collatum.

PACTA REGNORV POLONIAE E GERMANIAE

Nos Ferdinandus etc. et nos Sigismundus Recognoscimus ac Notum facimus Vniversis & Singulis praesentibus et futuris harum notitiam habituris. Quandoquidem qui Christi locum in terris regunt eos elaborare in hoc maxime decet ut cuius locum obtinent eius vestigiis incedat Nos memoria tenentes quod non aliunde potestas nostra sit quam ab eo a quo nomen ducimus cuius appellationem censeri volumus domino nostro Iesu Christo qui quos ipse nobis subiecit populos eos loco suo regere nos voluit et gubernare huc omnes curasset cogitationes nostras convertendas duximus ut quatenus id humanitus praestari potest adiuvante eo cuius id solius munere contingit, quam proxime ad similitudinem eius accederemus perquam Reges regnant Principes imperant et potentes decernunt iustitiam. Quoniam vero non illi potentiam suam non sapientiam, sed eam solam qua societas hominum inter ipsos continetur Dilectionem qua nos prior ipse praeter meritum ullum nostrum prosecutus est imitari voluit Vt sicut ipse dilexit nos ita vicissim et ipsi diligeremus invicem ac pacem, concordiam, tranquilitatemque mutuam inter nos conservaremus, neque potest illi sacrificium ullum a mor:

talibus offerri gratius, quam sit fraterna charitas inter unius corporis mem:
bra hanc illius dilectionem qui nobis tot Ciuitates tot populos linguæ mo:
ribus habita inter se dissidentes tot tam late patentes prouincias tot amplis:
sima regna subiecta esse uoluit præcipue pro uirilli nostra imitandum es:
se duximus. Itaq; cum inter recolendæ memoriæ maiores nostros iam inde a
longissimo tempore certamen amoris beneuolentiæq; mutuæ susceptum fuisse
cognouissemus cuius rei tanquam testes sunt pactorum ac federum literæ
quæ inter nostram Austriæ et Jageloniæ domum quæq; inter utriusq; do:
mus, regna, imperia, prouincias populos & dominationes nominatim uero quæ
inter quondam Albertum Archiducem Austriæ cum quodam Casimiro Po:
loniæ Rege & proauum nostrum diuum Fridericum Imperatorem cum eodem
Casimiro Rege intercesserint. Nos maiorum nostrorum exemplo prouocati
qui summam inter se necessitudinem & amititiam conseruare studuerunt atq;
cum arctis præterea affinitatis uinculis fortius colligabant, quod uix dissol:
ui facile potest ea nimirum pacta & foedera quæ in præfatos nostros maio:
res quondam Albertum Fridericum & Casimirum constituta fuerunt. Id quod
foelix faustum & fortunatum DEus esse uelit utriq; nostrum ac utriusq; no:
strum Imperijs, regnis, terris, Ciuitatibus populis et nationibus in opt. MAX no:
mine a quo tanquā fonte perenni maneat quicquid bonarum est rerum inter
nos quoq; ad uitam saltem nostram, continuanda, confirmanda, instauranda,
& renouanda atq; a deo declaranda, coroboranda & amplificanda duximus.
Ita Ut contineamus, confirmamus, instauramus, renouamus, declaramus corro:
boramus & amplificamus presentium per tenorem.

HOC PRIMŪ SICUT
IN LITERIS QUONDĀ

Alberti Archiducis pstum est Imperatoria Mtias cum Rege Poloniae seinuicem
se honore psequi pmitit nos oi honore fide & amore nos inuicem psequi &
promouere debemus et volumus in locis oibg et tpibg ubi nobis id faciendi se fa:
cultas obtulerit citra dolum & fraudem aliquam neq permittemus imq
ut alter alteri aut familiaribg eig Vassalis et subditis qbgcuq Regnis
Ducatibg Terris & Ciuitatibg ei subiectis et sub eig obedientia et def:
fesione cōstitutis quacunq ex ca bellu inferamus inimititias denunciemg
diffidemg aut hostiliter eos impetamus p nos aut p submissas psonas frau:
de & dolo semotis Ac non mo ipsi ab eiusmodi vebg abstinebimg Veruetia
sbditos nros & qcunq in fide ptateq nra sunt eos phibebimg ac ab oi
iri non superius despto temperaturi sibi cogimg. Habebunt etiam ptatem
hoies nri cuiuscunq status et conditionis fuerint ex qubgcunq terris
Dnijs. Ciuitatibg nris & nre obedientiae subiectis agen et comoran atq
etiam inde libere & secure cum illis uisum fuerit disceden Dein sicut
etia lris olim Friderici cautum est, ita nos inuicem uiuendos obligandos.
alligandos confederandos duximg. Quemadmodu Vnimus obligamus,
promittimg, allegamus, cōfederamus, pntibg quod ex hoc ipso tpe perpetuo re:
alr & cu effectu inuice & mutuo obligati allegati & cōfederati sumg
& erimg & inter nos liberos hedes & subditos nros nec non Regna Prin:
cipatg & Dnia, quae nuc uterq nrum possidet. & quae Deo cōceden in fu:
turu acqremg, ac possidemg, constans ppetua, indissolubilis & Chriana
pax ee & seruari debet & debebit & in oibg utriqq nrum liberoru
& hadum nostru honorem, dignitem, statum augmentum concernentibg
et cōcernere valentibg mutue nobis auxiliabimur cōsulemg inuicem pmo:
uebimg & assistemg nec alteruter nrorum qcq facit, cupiet, ptractabit
aut molietur quod con alterutru nrum eig liberos hedes Regna Princi:
patg Dominia, subditos, honore, statum dignitem aut augmentum sit seu
esse aut tende possit neq nrum alter alteri ipsig liberis hedibg regnis prin:
cipatibg dnijs & subditis bellu damnu aut quodvis aliud nocumetu inferret

nec a suis quovis quesito colore inferri pmittet, sd qlbt nrm con:
subditos suos q huiusdi faciunt aut facere aut molliri vellent totis
viribq suis et potentia in terris et dnijs suis cosurget et eos p hu:
iusdi excessibq pœna condigna puniet et castigabit donec dam:
norum datorum integra copensatione et refusione faciet Praeterea
nullq nrm ad alteriq haereditaria regna pricipatq et dnia et sub:
ditos si quos quod (DEUS AVERTAT) ab altero nrm aut alteriq
nrm liberis et haedibus defice recede aut rebella contigerit con
aliu liberos haedes regna principatus dnia et subditos suscipe te:
nere, ptegere iuva assistere neq cosule aut favore pstare debet neq a
suis talia fieri patiatur sd con tales infideles et rebelles vnq alte:
ri auxiliabr et assistet atq dnijs suis eos excludet.

SI Vero alr nrm eiq liberi haedes regna pricipatq aut subdi:
ti aut dnia actione reale seu psonale Civilem seu Crimina:
lem aut qualecuq querela het aut in posteru habuerit si super ea
no poterimq amicabilr cocordare tum neq ipsi neq subditi eiq con
alteru ipsiq subditos regna pricipatq et dnia quoq via facti at:
tentare neq si ipsi ius dice aut ulcisci sd sup eo iure et non
alr experiri det Caeteru p maiori supscriptoru federu declaratione
atq tranquilliori subditoru nrorum statu quiete et bone vicinita:
tis observatione et quo firmior inter nos regna et subditos nros
pax amititia et benivolentia ppetuo constare queat atq oes dis:
sidioru cause quoad eiq fieri pot pscindantur

Ordinamus Statuimus
Declaramus et Volumus quod cum mutuo sptum est
quod mutua nobis invicem auxilia ferre debemus

quomó alter alteri auxilia ferre debemus id in arbitrio utriusq̃ n̄rm
positum ēē dr̄e Hoc tm̄ exp̄sso ut liceat utriq̃ n̄rm ex terris et pro:
uincijs alteri⁹ uoluntarios milites ære suo cōductos educē et arma in
usum suum exportā hacten⁹ tū milites educē liceat quaten⁹ id sci:
ente fiat altero n̄rm bello suo p̄prio con̄ hostes aliquos suos impedi:
tos hostib⁹ u͛ō ne id liceat neq̃ fauor ull⁹ p̄stet͛ q̄ alteri obeſſe poſsit
ita tū ut nedū iux p̄ſp̄ta maiorū n̄rorum foedera null⁹ n̄rorū alte:
ri uel ipsi⁹ regnis principatib⁹ dominijs & subditis bellū damnū aut
quoduis aliud nocumētū inferre sed neq̃ alteri⁹ hostes aut rebelles fo:
uē, p̄tege seu eis adsistē uel fauorē cōsiliū aut auxiliū quoduis
mō p̄stare debeat. Etiā si tales eid̄ q̄uūq̃ cōsanguinitis seu p̄xi:
mitatis uinculo uincti fuerint.

Itaq̃ nos Sigismundus Augustus Rex

Singillatim nos obligam⁹ et p̄sentium tenore promittim⁹ quod si forte (quod absit) Illris Nepos n̄r Serenissi Iōis olim Vngariæ Regis filius uel sui. bellum aliquod con̄ Re. Rom. Mttem de Regno Vngariæ excitare mouerīq̃ uellent, quod in oē casu oī p̄rsus cōsilio & auxilio n̄ro destitutos ēē uolemus. Quoniā uō Re. Ro. etc. Mttas p̄fato nepoti n̄ro de his quæ ei tāq̃ hædi bonum p̄rnor seu ex pactis aliqb⁹ legitio Iure debēt͛ satisfacturam se beni: gne p̄misit atq̃ ei⁹ rei finam Sacram Imperatoriā Mttem & nos arbitros & arbitratores & amicabiles cōpositores ēē cō: stituit inter se & nepotē hūc n̄rum, si p̄ eū steterit, quo minus cā hæc amicabili cōpositione, transigi possit. hoc ē si quas Con:

ditiones aequas et accipiendas esse Sac. Imperatoria Maiestas et nos iudicaverimus eas nepos vero accipere recusaverit. Tunc non solum supra scripto, sed ne hoc quidem casu, etiam nulla amicabili compositione sequuta, ullum ei auxilium aut praesidium, ferre volumus, nec debemus directe vel indirecte per nos vel alium seu alios, quovis quaesito colore vel praetextu

Volumus praeterea vias et flumina publica, nec non commercia, et negotiationes mutuas per regna et provincias nostras omnibus et singulis Regnicolis provincialibus et subditis nostris tam terra quam aqua utrinque libera esse, nec illis ullis interdictis arrestationibus represaliarum concessionibus impediri. Sed utriusque nostrum subditos in alterius Regnis et dominiis libero transitu, ac fide publica (quem salvum conductum vocant) non minus quam proprios cuiusque subditos gaudere, uti et frui posse, et gaudere. Ne denique cuique nostrum aut his qui nobis subditi sunt, querelas et actiones suas, si quae iam sunt, vel futuris temporibus oboriantur, aliter quam mediante iure prosequi liceat, ut ante omnia vel protelatae vel denegatae Iustitiae querela, tam inter nos quam subditos nostros hinc inde praecaveantur. Sed cuique expeditum Ius et iustitiae summariae et de plano administrari eiusdemque debita executio effectualiter obtineri valeat. Convenimus et concordavimus quod si quis nostrum vel unius nostrum subditi contra alterius nostrum vel plures praedictos subditos actiones sive personales sive reales intentaret. Tunc sequatur pars agens forum et Iudicium ipsius rei sequi debeat. Et quod in personalibus iniuriarum violentiarum super spoliatione, seu similibus iudex permissione subitarii iudicii extra dilationum et exceptionum admissione, Actore forensi de simplici et plano iustitiae complementum facere. In realibus vero secundum unius cuiusque ditionis consuetudinem

ita procedere teneat, uel qlzt citra dilonem iustitiæ exequutionem obtinere queat. Id quod p superioritates & magratus fidelr puideri & dirigi par est. Quod si alr nrum con alterius prouinciam, uel coitatem aliqr, uel uicissim pincia, coitas uel priuati subditi inius nrum con alter ex nobis uel eius pinciam, seu coitatem, priuatas actiones ptenderent, tuc cæ huiusdi cora alteri nrum, sub q pars rea degit Consiliarys seu comissarys p endi iux partium conditionem, & carum exigentiam, non mins septem, numero dissignadis sumarie audiri uel amicabilr componi uel Iure mediante, determinari ac executioni demadari debeat. Porro si inter nos metipsos Reges seu forsan Regna & pincias nras tum metar & Terminor tu comercior seu quarlzt aliar tam ueteru qr nouar carw Iuriu uel obligonum occie querelle grauamina, et cotrouersiæ suboriet tuc alr nrum q uel cuius regnu seu pincia Ius uel querellá ptenditaliu p nucios uel lras suas amicabilr informare, ac pro tolledo sarciendo amouendoqz grauamine admonere & regrere debet. Quod si obtineri nequeat, tuc qlibet nrum statu intra duor mesium spatiu, a facta amicabili regsitione, tres cosiliarios suos ad conenietem die, et locu p parte, læsa seu querulante, noiandi semota oi excusatioe mittere debeat. Qui utriusqz nrum Consiliary sumam inprimus diligentiá adhibeant, quo huiusdi querelle grauamina, & cotrouersiæ inter nos Regna uel prouincias nras amicabili copositione trasigatr. Qua uo non succedente tuc læsa pars sme agens cor pdicte sex Cosiliarys actioné sua statim ipsa die Iuridice exhibendi pttat, habeat, idqz duplicatis scripturis quaru una Consiliary penes se retineat, alia uero parti reæ transmittat. Quo facto pars rea resposu suu etia sptis duplicate sæpe dict Consiliarys uel ei cui ex illis hoc demadatu fuerit, intra spatium pximor duor me:

sium a transmisso actionis libello mittere teneatur. Ut scilicet Actor
replicas Reus vero duplicas duas. Ac praeterea utraque pars tertiam
quoque cōclusivam & submissivā scripturam, de Bimecostri in bi-
nestre, duplicatis ut praefertur scriptis offerre queat. Eo sane modo
& ordine, utrique parti transmittēdis. Sicut de Actionis libel-
lo demōstratū est. Oblatae tandem successive ab utraque parte
duplicatis trinis scripturis in quibus utrinque omnia sua Iura expli-
cabūt sex illi Consiliarij partibus ad promulgandā sententiam, intra
proximū sequens bimestre, diem ad eū locum ubi causa primo agi
cepit indicent, quo loco & tempore partes per procuratores suos pleno man-
dato suffultos, cōponere illicoque & ipsi Consiliarij convenire ac
diligenter visis perspectis & discussis Actis totiusque causae partes rur-
sus ad cōcordiā et amicabilē cōpositionem, invitare & co-
hortari nihiloque in eo opere, & diligentiae intermittere debeat
Quam sine time quidem, inter partes obtinere queant, statim ad
ferēdam sententiam, procedant ac id quod Iuris & Iustitiae fuerit, co-
gnoscāt et decernāt. Quod si suprascripti Consiliarij, de ferēda
sententia (interlocutoria sive diffinitiva fuerit) cōcordare non pos-
sent, tūc quoties toties opus fuerit arbitrium, cōi voce deligāt.
Vel per quālibet cōsiliariorum parte, duabus idoneis personis proposi-
tis ex eisdem sorte cōstituant. Cuius partes sint huic Consi-
liariorum opinioni quae ei magis Iuri & aequitati cōsona videatur
subscribere, eādemque laudare & approbare. Quicquid autē per ipsos
Cōsiliarios nostros seu maiorem eorum partem, separatim seu
per eosdem & arbitriū cōiunctū Decretū & pronunciatum
fuerit id ratū firmūque maneat, ac statim debitae de-

mādet^r executioni. Remota oī plane appllone, supplicone, reductione in integrūm restitutione, alijsq Iuris bn̄ficijs et remedijs, etiam motu ꝓprio cōcessis, obtētis nō obstātib9. Debent autē Cōsiliarij p nos p tye deputandi nec nō et arbiter ipse p nos et quātum ad quemlibet nostrum spectat, ab obediētia et iuramenti debito ad eam Causā, tantum absolui et p administrāda iustitia, nouo cōsuetoq Iuramento obstringi. Quod si pendēte lite Vnus uel plures ex ipsis Consiliarijs mortem obierint, tunc in demortuorū locum, put ad quemlꝫt nr̄um ptinebit alios semp surrogabim9. Ipsi q̄q Cōsiliarij nō plures scripturas admittant aut terminos alio modo, quā sup dict est, progandi et alterandi ptātem habeant, sed forma et mō illis cōcessa pcedant. Excepto causu q° partes testes pducere necesse hrent tuc ipsi Cōsiliarij Iurisditionē suam progan ptātem habeant, tātis p donec, testes eius causæ cōscij sc̄dm Iuris dispositionem, legitime pducti et auditi fuerit. Ita tamen ne ulla minꝰ necessaria progatio quærat^r uel admittat^r. Sed oēs testes ad unum diem et terminū quantum fieri potest, audiāt^r. Ac publicatis attestationib9 nō nisi unica scriptura, a qualibet parte recipiant^r. Proin q° magis regna, principat9 et dn̄ia nr̄a ab oī bellorū depdationum, latrociniorum, hostilitatisq piculo, libera, secura, purgatāq eē queant Conuentū inter nos est quod null9 nostrum, alteri9 seu Regnorū, prouinciarū, uel subditorū suorū, diffidatores hostes, homicidias, raptores seu dannificatores, nec nō pfugos siue rebelles subditos qcūq in alteri9 nr̄um Regnis et ditionib9 repti denūciati uel p nosmet ipsos aut offales nr̄os pscrutati fuerint, nequaq ampli9 fouere, et assecurare, multo min9 nr̄o p subditos nr̄os ullo hospitio auxilio siue receptatiōe qcūq ptextu, directe uel indirecte, publicē uel occultē, recipe, iuuare, uel inter tenere debeat. Sed ubicūq huiꝰdī grassatores, raptores, diffidatores, et dannificatores ubilꝫt in pfatis Regnis, et ditionib9 nr̄is rephensi

fuerint, con eos iussu nro & directione atq accurata diligentia offalium utrobiq parti lesæ & differenti iustitia immediate & irrecusabilr pmitti atq administrari aut etiá citra partiu requisitioné, de his aut coibus hostibus a Capneis ac Mgratibus ubicuq ex offo ingri insequi & personalr pcedi debeant. Casu auté qo aliqs ex offalibus aut subditis nris ppter receptacionem assecurom vel deffensioné, ante dictor diffidatorum, aut omissiom ante dictor, diffidator insecutionis. Captinacionis siue aiaduersionis scientes conuenerint. In tales utrobiq siue delati a parte altera siue alias uerisimili suspitione dephensi foret. Capitali suplitio irremissibilr debet aiaduerti Quos si alter Utrius nrum unus vel plures incolæ uel subditi alteri nostrum, seu Regnis et Dnijs nris gnlr uel singularibus psonis incolis & subditis priuatim hostilitaté denunciauerint. Tunc statim pfectus Capneus aut officialis illius loci siue districtus cui diffidatio indicta est gnales pfectos Capneos regnorum et prouinciarum, alterius nrum, sub quo tales diffidatores degunt ea de re certiores reddere, ipsisq exéplar diffidatoriarum lrarum trásmittere debeant Quo accepto pdicti pfecti et Capnei diffidatores pro publicis hostibus indicare promulgare & publicare omnibusq & singulis incolis cuiuscunq ordinis & conditionis extiterit, eor consuetudinem interdicere & ne a quoquam hospitio recipiantur, aut Consilio auxilio siue ulla re alia iuuentur, prohibere et cauere bonaq diffidorum applicare fisco & Cameræ Regiæ ac proin in hospites socios conscios & complices pari quoq seueritati aiaduertere teneantur. Ignoroné excusoné, uniuer:

sis penitus sublatae. Quod si quispiam praefectus Capitaneus aut Magratus in huiusmodi casibus subitam iustitiam administrare cunctaretur, aut etiam alias ex officio inquisitione, persecutione, et animadversione debita non procederet, tales nostrae punitioni immediate obnoxii et rei esse debeant. Ut autem praecipuus diffidationum et grassationum fomes quo huiusmodi latrocinia, in primis aluntur, e medio tollatur, coerceaturque licentia, et impunitas receptandi hostes praedones et diffidatores Serio inter nos convenit Ut omnes promotores detentores receptatores, complices dictorum facinorosorum hominum qui vel notorietate facti uel ex veraci denunciatione, spoliatorum aut ex fuga captivorum (eo modo tales captivi uel spoliati bonae fidei et integrae famae sint) sine aliis tam manifestis Iudiciis ut ulteriori probatione res non egeat, conuicti uel deprehensi foret. Iidem citra ulteriorem purgandi sui admissionem, spoliatis et damnum passis, ad restitutionem et satisfactionem probabitur damnorum ac bonis suis teneantur, aut si solvendo non sint, secundum qualitatem delicti corpore luant. Quod si tales etiam patrati criminis consocii vel complices essent, et ad illata damna caedemque evidentem causam scienter praebuerint, id non tam parti ad restitutionem damnorum ut iam praemissum est, teneantur, quam etiam superioritatis suae cognitioni ad summendum de eis pro modo delicti supplicium, citra evasionem subiaceant. Si vero aliqui receptatorum, aut complicum, non omnino manifestis indiciis nec apertis captivorum, confessionibus sed alias delati et de tali facinore, suspecti potius quam conuicti contra tales tam ex delatione damnificatorum, vel alterius superioritatis officialium, quam ex offitio per capitaneos aut Magratus eius Regni aut ditionis in qua fuerint hac tamen conditione differentia sive moderatione debet procedi Ut si fuerint nobiles aut personati Cives ante hac in talibus non infamati neque illis prioribus confessati suspecti tales in causa negationis sese proprio corporali iurto

corã supremo eius ditionis Magratu publice de huiusdj infamatione exonerare, et purgare queant. Sin uero ijdem anterioribus infamiæ aut cõfessatorum, p̃iudicijs notati et semimanifesti forent ita tamen vt huiusdi confessata, non oĩmode certum facti indicium p̃bere possent, tales etiam ad purgõnem sui medio iuramẽto met tertia manu, integræ famæ possessionatorum uicinorum, admitti aut si in utroq3 casu, in purgatione deffecerint, debita Capitis aĩaduersioni subijci et subiacere debet. Quod si qs ex regnis et prouincijs nr̃is cũm temerario con Ius et equitatem, ac publica mutuaq3 Regnorũ nrorum, foedera in alteriis Regna, uel ditiõm excursiõm et irruptiõm faceret atq3 ibi mercatores et uectores depdaret aut detineret hoĩes occideret, vel adduceret, peccora abigeret incendio seuiret, aut alio quouismodo damnum, aut et iniuriam infferet, et patrato neffario scelere, rursus se domum uel cuius præda securus uel fugiens insequentium manus in hospitia consueta, et solita diuerticula, recipet, tunc in eo Regno pfectj illius territorij uel districtus et oẽs incolæ totaq3 uicinitas, mox ut a damnificatis et iniuriatis seu qbusuis aliẽs hostem prædonem et communem foeder uiolatorem, insequentibus cõe facti euocatiq3 extiterint debeãt læsis ferre opem adesse in armis fatiter et grauiter inseq et inquirere noxios, et turbatores pacis pubcæ et trãquillitatis. Et is intuendj cã, in aliqua castra aut fortalicia, aut loca abdita, seu natura munita, pfugerint acriꝰ et diligentius instittere et ipsos et eorũ hospites, socios, cõscios, cõplicesq3 obsidere, oppugnare, et ita oẽs ad deditiõm cogere,

ad debitum supplicium trahere et ad restitutionem recompensionemque damnorum
illatorum cogere teneantur. Si qui autem negligentiores et remissiores inferendo of-
fensis auxilio et in prosequendo hostes et damnificatores sese exhibuerint.
Hi sciant se indignationem nostram, et severam animadversionem irremisibiliter incur-
suros esse. Si vero contingeret aut per subordinationem superioritatis aut aliqui aut
per damnificatos aut diffidatos contra praemissos damnificatores, diffidatores,
malefactores, receptatores, aut complices captivandos, sive etiam iam tam ca-
ptos et convinctos in alterutrius Regnum, aut ditionem pro imploratione iustitiae
mitti, iidem imploratores non solum ad exequutionem iustitiae ratione delicti cum
omnibus in tali facto necessariis admitti et provideri verum etiam tam in loco
administrandae iustitiae quam in redditu ad propria, omnimo tuti atque asse-
curati esse debeant. Casu etiam quo in alterutrius nostrum Regno et
ditione, aliquis ex nobilibus vel alius zelo honestatis et studio supprimendorum
publicorum malefactorum aut iussu magistratus sui aut motu proprio huiusmodi publi-
cos praedones et grassatores insequeretur. Idque sibi a quoquam, ut inhonestum
exprobraretur, talis exprobratio nulli cuiuscunque status illum honoris sui discri-
men immutationem, et praeiudicium, aliquod generare queat. Sed exprobrator ad
revocationem probri una cum aliqua Carceris punitione, et restitutione, expen-
sarum, cogi atque laesum rogare debet ut sibi talem iniustam imputationem propter
DEUM remittere velit. DE Moneta. Cum denique nostra regnorumque no-
strorum ac provinciarum, maximopere intersit ut in Regnis et Ditiis nostris
bonam eandemque iustam habeamus monetam. Quamobrem pro bono communi
utrinque curabimus et efficiemus ne illegitima prava, vel reproba moneta, in
Regnis provinciisque nostris cudatur, recipiatur. Quod si hac ex parte quae-
stio inter nos inciderit agemus quantum opus fuerit cum ordinibus regnorum
provinciarumque nostrarum atque de eorum assensu Comissarios nostros utrinque de-

2

putabimus, quod habita ratione communium Regnorum provinciarum nostrarum eas tenent meantque rationes, quibus vel eadem bonitate, et valore, utrobique moneta cudatur, vel diversarum monetarum prout quaevis vel melior, vel deterior, reperta fuerit. Iustum semper precium aestimatioque constituatur. Id quod et de sale utriusque nostrum in alterius Regna et Provincias educendo pariter cautum esse volumus. Quod si enim res haec vel altero vel utroque casu, inter communes nostros Comissarios transigi nequeat. Tunc salvum liberumque semper utrique nostrum esse debere, et de moneta et de sale suo statuendi id quod cuiuscunque ac Regnorum et provinciarum suarum necessitas utilitasque exegerit. QUAE OMNIA ET SINGULA matura procerum et consiliariorum nostrorum deliberatione firma. NOS REX Ferdinandus praenominatus et nos SIGISMUNDUS AUGUSTUS Rex etc. pro ordinem nostrum sufficienti ad hoc mandato suffultum acceptamus approbamus et Regia nostra autoritate, ratificamus per praesentes. Promittentes in verbo nostro Regio et bona fide loco iuramenti mediante praeinserta pactorum ac foederum firma, rata et grata, semper habituros ac sancte inviolabiliterque observaturos necnon per officiales et subditos nostros ac omnes quorum interest pariformiter observari et manu teneri curaturos, dolo et fraude semotis Reservantes postremo et ab hac confoederatione per nobis Rege Ferdinando excipient. S. D. N. Papam Sanctamque sedem, Apostolicam necnon Imperatoriam Maiestatem fratrem et Dominum nostrum Charissimum ac Sacrum Deniquque Rom: Imperium. Cui nos pro fide, quam illi tenemur iurando

obstrinximus deesse nõ liceret Si qs illud iniuria afficere vellet, Et ꝑterea Turcarũ etiam Principem, ꝑ ꝑntes quinquenales Et futuros quoqꝫ si quæ intercessserint. Inducias. Ita ut isthaec Confoederatio nos Regem Ferdinãd cũ illos ligare, non possit nec debeat Sic inicissim nos Rex Sigismũdus ꝑfatum S: D. N. Papã Sanctãqꝫ sedem Aplicam necnõ Turcarũ principem, pro nobis pariter, excipiendũ, reservandũqꝫ duximus. In quorũ oium robur, Et euidens testimoniũ nos ꝑfati Reges binas eiusd---lras manuũ nrar subscriptione, Et sigillorũ appẽsione, munitas, ac cuilibet nrũm alterius cõsignatas expediri fecimus quæ datæ sunt die 20. Mẽsis Iulij Anno. Dñi. M. D. XLIX.

NOS. Consules Ciuitat Wratislaniæ recognoscimus tenore ꝑntium nos vidisse, legisse, manibusqꝫ nris tenuisse, Cõpactionum, ꝑscriptũ exẽplum, quod Et libro nris insertũ est, de verbo ad uerbũ, sũpscripti tenoris. In Cuius rei fidẽ, Et testimoniũm nrũm Ciuitatis sigillũ ꝑntibus subappriment curauimus. DAt. 16. die Mẽsis Aprilis. Ao Dnj M. D. Sexagesimo Nono.